

Algo bestial

XIV Cicle de Converses al Raval

Departament d'Arqueologia i Antropologia
Institució Milà i Fontanals - CSIC i
Residència d'Investigadors

13 DESEMBRE | 4 ABRIL | 6 JUNY
18:30 - 19:30, excepte el 6 de juny que
la sessió serà a les 17:30
SALA D'ACTES de la Residència d'Investigadors

C/ Hospital, 64. 08001 Barcelona | Tel. 93 443 27 59
www.residencia-investigadors.es

CONVERSES

13 DESEMBRE 2018

Pastores, pageses i ramaderes del segle XXI: un model productiu més sostenible i igualitari?

Coordinen: Ariadna Nieto / Silvia Valenzuela (IMF-CSIC)

Participació:

Aina Hernández Montolio / Gemma Arnillas / Judith López (Ramaderes.cat) / Rocío Moreno de Castro (Ramats de Foc) / Sara Gutierrez (exalumna de l'Escola de Pastors)

4 ABRIL 2019

Entre humans i animals no-humans: recerques antropològiques sobre ontologies i (inter) relacionalitat

Coordina: Araceli González Vázquez (IMF-CSIC)

Participació:

Montserrat Ventura i Oller (Dpt. Antropologia Social i Cultural, UAB)
Mònica Martínez Mauri (Dpt. Antropologia Social, UB)
Araceli González Vázquez (Dpt. Arqueologia i Antropologia (IMF-CSIC))

6 JUNY 2019

AntropoZocè: invasions, extincions i nous paisatges

Coordina: Débora Zurro (IMF-CSIC)

Participació:

Stefano Biagetti, Etnoarqueòleg (Dpt. Humanitats, UPF)
Edgard Camaròs, Arqueozoòleg (Dpt. Prehistòria, Univ. Cantabria)

13 de desembre

Pastores, pageses i ramaderes del segle XXI: Un model productiu més sostenible i igualitari

Som dones, mares i investigadores que treballem sobre l'evolució de les pràctiques ramaderes al llarg de la història i els orígens de la transhumància. Som investigadores que veiem com en la nostra disciplina s'invisibilitza el rol de les dones en el món rural. Però les dones han estat i són un pilar fonamental en totes les societats rurals, i per aquest motiu és molt important visibilitzar-les i reivindicar-les en la nostra història. Una de les maneres de fer-ho és fent una mica de retrospectiva i fent que passat i present conflueixin com a una eina per millorar el nostre futur. L'aparició de col·lectius de ramaderes organitzades i empoderades posa de manifest aquesta voluntat creixent de fer valdre i recuperar la ramaderia tradicional, retornar a pràctiques ancestrals que garanteixen un model de pagesia més respectuós tant amb el medi com amb el tracte animal. Un model més igualitari i sostenible que pot restablir el lloc que els pertoca a les dones en el món rural.

En aquesta taula rodona tindrem el plaer d'escoltar a cinc ramaderes joves que aposten per la ramaderia extensiva i ecològica. Una altra manera d'entendre la gestió dels ramats que recupera un saber ancestral i que connecta amb les maneres i temps tradicionals. Ens qüestionarem com ha evolucionat la ramaderia al llarg de la història i quin paper hi podien tenir les dones. Analitzarem si aquest nou model capitalista de ramaderia i agricultura intensiva són en gran part els responsables d'haver apartat a les dones d'unes activitats que els eren pròpies. Els preguntarem sobre els aspectes del benestar dels animals de granja i el rol que tenim com a persones consumidores. Finalment reflexionarem sobre si el retorn a un model de ramaderia extensiva pot ser la solució i l'alternativa al model intensiu actual que està perjudicant tant el nostre entorn com la nostra relació amb els animals domèstics d'una manera irreversible.

4 d'abril

Entre humans i animals no-humans: Recerques antropològiques sobre ontologies i (inter) relacionalitat

És àmpliament reconegut que en les últimes dècades, en la confluència de noves formes de fer i pensar antropològiques, incardinades, per exemple, en els anomenats "gir animal" i "gir ontològic" de les Ciències Socials i les Humanitats, però també tant en recerques humanistes com posthumanistes, emergeix un innovador interès acadèmic per les vides animals. De certa interseccionalitat teòrica sorgeixen múltiples enfocaments, com els "estudis animals", els "estudis humà-animal", la "antrozologia", la "zooantropologia", les "etnografies multiespecífiques", i unes altres. En l'actualitat existeix un creixent interès en l'Antropologia en l'estudi de les relacions entre els humans i els animals no-humans, que es reflecteix en un augment exponencial del nombre de llibres i articles que reflexionen sobre els estatus i els rols dels animals, sobre les concepcions humanes de la animalitat i les seves dinàmiques espacials i temporals, etc.

En aquesta sessió, antropòlogues americanistes i africanistes reflexionaran sobre la forma en què els animals són part de les vides humanes; sobre la forma en què els humans són part de les vides animals; sobre la manera en què humans i animals no-humans es relacionen en diferents entorns de creixent fragilitat, amb unes dinàmiques socials i polítiques a tenir en compte; i sobre la forma en què les etnografies centrades en les relacions entre els humans i els animals no-humans adonen del pluralisme ontològic i contribueixen a desestabilitzar les ontologies naturalistes que dominen el pensament anomenat "Euroamericà" o "Occidental".

6 de juny

AntropoZooCè: invasions, extincions i nous paisatges

Les discussions i debats sobre l'Antropocè acostumen a girar entorn de les activitats agrícoles i les pràctiques de desforestació i totes les modificacions que això comporta, contemplant sobretot aspectes relatius al regne vegetal i a la geomorfologia dels paisatges.

Encara que aquest és clarament un dels grans impactes sobre el planeta, i amb grandíssimes conseqüències, el regne animal també participa d'aquestes dinàmiques, formant part d'aquest entorn profundament modificat i a la vegada, modificant-ho.

Així, els canvis en la biodiversitat i biomassa animal per causa humana han impactat també profundament en nombrosos ecosistemes al llarg de mil·lennis: discutirem entorn d'aquest AntropoZOOcè, repassant aspectes que van des de les extincions a l'altre costat de l'Atlàntic presumptament associades al Poblament Americà, a la intensificació en el consum de recursos marins, la domesticació de nombroses espècies, l'extensió de les pràctiques ramaderes o l'emergència d'espècies sinantròpiques fins a arribar a la qual es considera, en l'actualitat, la "Sisena gran extinció"